Vanliga frågor och svar

Fråga: Vad går studien om utrotning av livmoderhalscancer ut på?
Svar: Studien undersöker om organiserad vaccination mot HPV och HPV-prov kan utrota HPV och livmoderhalscancer, när tillräckligt många i befolkningen blir immuna. Det är samma vaccin och provtagning för HPV som redan används rutinmässigt. Studien undersöker om HPV försvinner om vaccinet och provtagningen erbjuds systematiskt.

Fråga: Jag har tidigare tagit HPV-vaccin. Är det ändå meningsfullt att delta?
Svar: Ja, före 2019 använde Sverige ett HPV-vaccin (Gardasil 4) som skyddar mot 4 HPV-typer. Det numera använda vaccinet (Gardasil 9) skyddar mot 9 HPV-typer och ger ett bredare skydd mot HPV och livmoderhalscancer. Det är visat att det är säkert att ta Gardasil 9 även om du tagit Gardasil 4. Välkommen att delta!

Fråga: Kostar det något att delta? Jag har hört att HPV-vaccination kan kosta >1700 kr per dos.
Svar: Deltagandet är helt kostnadsfritt, vaccinet betalas av regionen.

Fråga: Jag kan inte delta just nu. Hur långt fram i tiden är studien öppen för nya deltagare?
Svar: Studien är planerad att fortsätta under 2024.

Fråga: Mina jämnåriga kamrater har inte fått någon inbjudan, kan de delta?
Svar: Ja, vi vänder oss till alla kvinnor födda 1994–2001. Under 2024 erbjuds HPV-vaccination i samband med kallelse till gynekologisk cellprovtagning hos barnmorska.

Fråga: Jag har fått information om att jag har HPV och/eller cellförändringar. Kan jag ta vaccinet ändå?
Svar: Ja, det går bra. Vaccinet ger dig skydd mot HPV-typer som du inte har just nu, men tyvärr botar den inte befintlig infektion. Det är därför viktigt att du fortsätter gå på de undersökningar som du blir kallad till.

Fråga: Varför ges bara en dos vaccin just nu och sedan andra dosen om tre år?
Svar: Studien vill undersöka om vaccinet mot HPV ger ett bättre skydd om intervallet mellan första och andra dosen är tre år. Redan efter första dosen får du ett skydd mot infektion. Den andra dosen ger dig ett förstärkt skydd mot infektion.

Fråga: Varför erbjuds inte män HPV-vaccination?
Svar: Studien syftar till att utrota livmoderhalscancer genom samtidig vaccination och screening i form av HPV-prov. För att kunna delta i screeningen måste deltagarna ha en livmoderhals.

Fråga: Kan jag som transperson delta i studien?
Svar: Du som inte har det juridiska könet kvinna, men har en livmoderhals, erbjuds också att vaccinera. Du får däremot inte något brev hem. Du bokar tid hos barnmorska på mottagning för HPV-vaccination och gynekologisk cellprovtagning.

Fråga: Kan jag vaccinera mig i Västerbotten även om jag är folkbokförd någon annanstans?
Svar: Ja, du erbjuds vaccination även om du inte är folkbokförd i länet. Du får däremot inte hem någon inbjudan. Du bokar tid hos barnmorska på mottagning för HPV-vaccination och gynekologisk cellprovtagning.

Har du frågor om din vaccination kan du kontakta Kansliet för gynekologisk cellprovskontroll
090-785 93 06, gck.kansli@regionvasterbotten.se

Fråga: Varför erbjuds enbart kvinnor födda 1994–2001 HPV-vaccination och inte äldre?
Svar: Äldre kvinnor har lägre risk för smitta.

Fråga: Hur kan jag vara positiv för HPV nu när jag lever i en fast relation?
Svar: De flesta HPV-infektioner läker ut av sig själva inom något år, men ibland läker HPV-infektionen aldrig ut och man kan ha haft infektionen i många decennier. Om infektionen är långvarig finns risken att de infekterade cellerna utvecklas till cellförändringar som i sin tur kan leda till cancer. Utvecklingen till livmoderhalscancer tar minst 10 år, i snitt ca 20 år. Vaccination mot HPV kommer att skydda mot nya HPV-infektioner. Med vaccination och HPV-provtagning tillsammans finns förutsättningar att utrota denna cancer.

Fråga: Spelar det någon roll om jag inte vet vilket HPV-vaccin som jag fått tidigare?
Svar: Nej, det spelar ingen roll.

Fråga: Om jag nyligen tagit ett HPV-prov hemma eller hos en barnmorska, behöver jag ändå ta ett nytt HPV-prov med anledning av deltagande i studien?
Svar: Ja, alla behöver ta ett HPV-prov i samband med vaccinationen. Det ska tas efter vaccinationen även om du nyligen tagit ett HPV-prov på dig själv eller hos en barnmorska**.**

Fråga: När och av vem tas HPV-provet i samband med vaccination?
Svar: Provet tas av din barnmorska vid gynekologisk cellprovtagning. Du kan också ta provet själv i samband med vaccinationen, men om provet innehåller HPV behöver du då ta ett nytt cellprov hos din barnmorska inom en månad. Provsvaret kommer att finnas på selfsampling.kiehealth.se/profile

Fråga: Hur fungerar det om man flyttat till annan del av Sverige mellan dos 1 och dos 2? Hur får man kallelse?
Svar: I första hand kommer kallelse via Kivra, om du inte har Kivra får du inbjudan per post till din folkbokföringsadress.

Fråga: Varför är det viktigt med HPV-prov i samband med vaccination?
Svar: Vaccinet ger ett gott skydd mot ny infektion med de nio HPV-typer som finns i vaccinet, men det skyddar inte om du redan råkat få en infektion. För att inte inge falsk säkerhet är det därför viktigt att ta ett kompletterande HPV-prov.

Fråga: Vad händer om mitt prov innehåller HPV?
Svar: Om din barnmorska har tagit provet kan laboratoriet undersöka om det innehåller cellförändringar. Om man finner cellförändringar i provet kommer du att få en tid för undersökning hos gynekolog. Om du har tagit provet själv och provet innehåller HPV som behöver följas upp kommer du att få en tid för cellprovtagning på en barnmorskemottagning inom en månad efter att du lämnat ditt HPV-prov.

Fråga: Behöver jag smittspåras om provet innehåller HPV?
Svar: Nej, HPV smittspåras inte.

Fråga: Är alla vacciner ”riktiga” vaccin eller kommer vissa få placebo?
Svar: Alla får riktigt vaccin.

Har du frågor om din vaccination kan du kontakta Kansliet för gynekologisk cellprovskontroll
090-785 93 06, gck.kansli@regionvasterbotten.se